

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 176.

NÉPJOG

Szerkesztőség:

Kaposvár, Irányi Dániel-
utca II. szám.

hová a lap szerkesztési részét
illető minden közlemény inté-
zendők.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman*
Árny könyvkereskedő
vállalván magára, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Oszlik a harcizaj.

Kaposvár, október 24.

A háborus bonyodalomnak ugylátszik, kezdenek apránként lefujni. A dolog még sem megy olyan könnyen, ahogy épen azt Belgrádban a Kronprinz Gyorgye szerette volna, aki pár év előtt még nagyon szerény diákocská volt egy francia kadétiskolában s most egy királygyilkosság révén trónörökös lépvén elő, hadat akart izenni az egész világnak, vagy legalább is a felének. Pár nap előtt még a minisztert azzal az áradó szónoklattal indította utnak Európába a hatalmakhoz, hogy mindenütt fennen és negyedmilió szurony nevében beszéljen. Amire a miniszter kötelességszerűen meghajolván, kellemeset és nagyot gondolt magában a szerb trón kiváló várományosa felől, aki ezzel a gyerekes szereplésével népszerűsége tehetett otthon bizonyos körökben azért, de másként örökre eljátszotta kis játékait arra nézve, hogy valaha az európai udvaroknál, mint királyfit, komolyan vegyék.

Hogy Szerbia az okvetetlenkedéssel, prűszkölő lármával mit ért el, azt mutatja az, hogy tegnap a delegációban már olyan beszéd hangzott el, amely Belgrád el-

foglalását kívánja. Szerbia egy része ugyanis bolgár lakossága, azt át kell engedni Bulgáriának, a többi részt pedig el kell foglalni s egyszerűen beszüntetni a királyi holttestekkel való dobálózást. Mindenestre tulás ez is, de jellemző, hogy ilyen hangok hallatszanak Szerbia ellen már a delegációban is, ahol pedig az emberek rendszerint megszokták rágni a szavaikat. De ha tulás is, talán egy kevés kijózanító hatással lesz s a belgrádi lármások megérthetik belőle, hogy két vége van ennek az ügynek is, mint a csáti botnak.

De komolyabban megmondta azt ugyanott Esterházy Pál külügyi osztályfőnök is. Egyszerűen csak annyit jelentett ki, hogy Szerbiának semmiféle joga sincsen ahhoz, hogy Bosznia annexiója ügyében állást foglaljon s amik ebben az ügyben eddig Szerbiában történtek, csak kihágások és rakoncátlan nyilatkozatok, amiknek a folytatását meggátoljuk. (Ennek eredményeként a szerb kormány már bocsánatot is kért az utca sértegető hangulatáért, mint pár nap előtt ugyanezt tette a montenegrói fejedelem.)

Az annektálás kérdésében így festenek a helyzetet eléggé jellemző

állapotok. De vannak más dolgok. Az egyik az angol királynak az uralkodónkhoz intézett levele, amelyben kifejti, hogy a két tartomány annektálását teljesen jogosultnak tartja, csak az annektálás idejét véli nem jól megválasztottnak. A másik a német császár egy kijelentése, amely szerint Németország kötelezve érzi magát arra, hogy a szövetséges állam jogait a maga részéről is mindenkor megvédelmezze.

Igy szól a magasabb politika az annektáció dolgáról, amely az országban nagy mozgalmat és föltűnést keltett, mert hiszen egy bonyodalmas sok vér- és pénzüldozatokba kerülhető téli háboru esélyei előtt állottunk. Aféle guerrilla-háboru előtt, amely sokáig elnyulhat, mert nem döntő ütközetek hozzák meg a háboru után következő békét, hanem minden apró ellenséges bandát külön-külön kell ártalmatlanná tenni. De a megnyugtató kijelentések után már aligha kell attól tartani, hogy fegyverek hatalmával kelljen rendet csinálni a rakoncátlan kis szomszéd háza táján. A magasabb politika már jórészt leintette a tulásokat. Leintik azt továbbá bizonyos ethnologiai vonatkozások is. Szerbia a déli szlávok között az ő saját külön vágyaival izoláltan áll, kivéve Mon-

T A R S A.

A róka.

Irta: SASS EDE.

Főtisztelendő Matlár Szilveszter urnak különösen szerencsés napja volt a mai szent vasárnap Délelőtt kitűnően sikerült a prédikációja. Délben még kitűnőbb sikerült az ebédje. S mivel nemcsak az Isten igéjével él az ember, hanem kenyérrel is, ez az utóbbi körülmény a derék lelkipásztor urat a legjobb hangulatba ringatta; kivált miután ez esetben a szentírás egyszerű kenyere alatt pompás idei libát és illatos káposztás rétest kellett érteni. A főtisztelendő ur tehát e siralom völgyével megbékülve nyújtózkodott el hintaszékében a vadszölővel befuttatott, hűvös tornácra. Kövér ujjai eleinte vigan malmoztak, később megállott a kerekek forgása s a helyett zugni kezdett a malom: a főtisztelendő ur jóízű horkolásba fogott. Csodálatos malom ez: mikor megállott, akkor kezd zugni! . . .

Vasas Nagy Kelemen gazda tehát a viláért föl nem ébresztette volna a plébános urat, amikor a kőköcsás ámbitusra csöndesen fölkecogott. Megállott a bejáratnál, szépen kezében tartva a kalapját, ahogy illik és várt. Ki tudja, meddig kellett volna

várakoznia, ha egy szolgálatkész dongó meg nem könyörül rajta és buzgó igyekezetet nem fejt ki, hogy a vendéget bejelentse: vagyis a főtisztelendő urat fölébressze. Ami nem volt könnyű feladat. Először a bal fülét csipte meg, a tisztelendő ur azt föl sem vette. Aztán a jobb füle hegyébe döfte a fullankját. A főtisztelendő ur erre már elhessegető mozdulatot tett, de aztán még jobb ízűen horkolt. Akkor a dongó minden erejét megfeszítve, elszánt rohamot intézett az igazak almat alvó orrcimpája ellen, ami fényes sikrral járt: Matlár Szilveszter felriadt és a gonosz ellenség után kapott: Canis tota mater!

Akkor vette észre Kelemen gazdát és barátságosan integetett feléje:

— Nini, Nagy uram. Bizony észre se vettem Régen van már itten? Miért nem költött föl?

— Ments Isten? Hiszen olyan egyszerűen aludt a főtisztelendő ur. Be irigyeltem is érte! Bezzeg én már három napja nem hunytam le a szememet.

— Hat mi baj, Nagy uram? Kicsoda, micsoda rabolta el az almat?

A hatalmas szál ember körülvakarta az üstökét és nagy sóhajtasok után előállott:

— Az asszony.

— Az asszony?

— Az bizony. Éppen azért is jöttem a főtisztelendő urhoz. El akarok tőle válni.

— Elválni? Ne tréfáljon Kelemen gazda. His en ugy tudom, kelmetek tiz éve élnek együtt boldog békességben, mint ahogy tisztességes keresztény családhoz illik.

— Tiz éve bizony. Nem is hittem volna, hogy a tiz esztendőnek ez lesz a vége. Nem is jó kedvemből szántam én rá magamat, hogy elszakadjak tőle. De hát nem akarok világesufjává lenni. Nem akarom, hogy nótát csináljanak rólam a faluban . . .

Látszott a gazda ábrázatán, hogy retteg ettől a szégyentől, ami fenyegeti. Mert tudni kell, hogy falusi embert nem érhet nagyobb gyalázat, mint ha róla nótát csinálnak . . .

Matlár Szilveszter látta, hogy itt komoly ügygyel áll szemben. Amiért is csibukja után nyult. Mert a komoly ügyet meg kell gondolni; ahhoz pedig elengedhetlen a csibuk.

— Aztán miért lenne kelmed világcsufjává?

— Miért!? — tört ki villámzó szemmel a gazdából az elk-seredés. Hát nem hallotta főtisztelendő ur, mi mindent beszélnek arról az asszonyról az egész faluban?

— Kövesd meg magadat a szavaidért, fiam. Holmi hitvány pletykászó nem hat az én fülemben. Mert hiszen a példabeszéd azt tartja, hogy nem zörög a haraszt, ha a szél nem fujja. De azt is mondja, hogy jár a világ rossz szája! Azt mondd, sok mindent beszélnek a feleségedről. De hát igaz e, amit beszélnek?

tenegrót, akivel pár nap előtt tesék-lássék kibékült. A bolgár sohasem volt barátja, egyszer jól el is verte. A horvát és a szerb között való antagonizmus ismeretes már régóta. S most Bosznia kérdésében teljesen két ellenséges pártra szakadtak, mert a horvát ábránd Boszniát meg Horvátországhoz reméli idővel csatolhatni, ennél fogva örül az annexiónak.

Végezetül a boszniai szerb, éppen nem óhajt Belgrádból kormányoztatni. Hogy Bosznia közigazgatása és igazságszolgáltatása teljesen jó s a népre megnyugtató, azt pár nap előtt az angol parlamentben fejtették ki. Miért kívánczozna ki belőle; zavaros és kellemetlen viszonyok közé. Ezt éppen nem akarja. Az érdekei nem kívánják. A lelke pedig? A lelke elé nagy és sötét háttart vontak a királyi holttestek, amiket a belgrádi konakból az ablakon dobáltak ki.

A delegáció.

Hétfő.

A magyar delegáció pénzügyi albizottsága letárgyalta és megszavazta a közös pénzügyminisztérium költségvetését.

A bosnyák hitelt is megszavazta a delegáció egyesült négyes albizottsága. Ezen az ülésen Burián báró, közös pénzügyminiszter előterjesztette a bosnyák ügyekre vonatkozó expozéját, a melynek nyomában elég élénk vita fejlődött ki.

Az osztrák delegátusok visszaérkeztek Budapestre. Hadügyi bizottságuk este már ülést is tartott, a melyen Shönaich báró közös hadügyminiszter nagy beszédet mondott, előterjesztve azoknak a követeléseknek a hosszú jegyzékét, a melyekkel a közel jövőben a delegációk elé akar állni. Hogy a létszámemelésre szükség van már régóta halljuk; — de a fölszerelési szükségletnek olyan gazdag listáját tárta föl a hadügyminiszter, hogy a hadsereg-fejlesztés tervének

e nagy méretei szinte megdöbbentik az embert. Azt hittük, hogy például az ágyú kérdésén már túl vagyunk; nemrég kapott a hadsereg ezer új ágyút és tömerdek tarackot; most már ismét új hegyi-ágyukra, új vár-ágyukra, új ostrom-ágyukra és új könnyű és nehéz tarackokra lesz szükség. Ellenben aligha lesz kétévi katonai szolgálat, mert ha az összes hadügyi kiadásokat megkészezzük, mondja ma a hadügyminiszter, még ez is kevés volna a kétévi szolgálat behozatalára.

Kedd.

A magyar delegáció teljes ülése megkezdte a közös költségvetés tárgyalását. Az első ülésen a külügyi költségvetés volt napirenden. Az ülés tizenegy órára volt kitűzve, de mivel a közösmiszterek késtek, a tárgyalást csak féltizenkettő után lehetett megkezdeni.

A külügyi vita az előadónak, Thorotzkai Miklós grófnak igen rövid fölszólalásával kezdődött. Utána Rakovszky Béla mondott nagy beszédet, főképpen az angol politikával foglalkozva. Beszéde alatt a terembe lépett Szógyény-Marich László, fraktkban fekete nyakkendővel, a frakk gomblyukában az aranygyapjas renddel. A régi delegátusok mind siettek üdvözölni. Aehrenthal báró pedig félrenvonult ve'e egy sarokba, a hol sokáig beszélgettek. Azután az elnöki emelvényre is fölment a nagykövet (a ki a delegációból a királyhoz ment kihallgatásra, ezért volt fraktkban,) és az elnök Zichy Tivadar gróf mellé — leült az emelvény lépcsőjére. Még egy diplomata volt ott a mai ülésen: belgrádi követünk, Forgách gróf, — ez meg a karzatra telepedett le, az újságírók mögé.

Rakovszky után Szemere Miklós szólalt föl; nagyon dicsérte a törököket és biztatta a külügyminisztert, hogy szálljuk meg Belgrádot, Szerbia déli részét pedig adjuk oda Bulgáriának.

Nagy Ferenc igen terjedelmes, de tartalmas beszédet mondott; Nagy Ferenc beszéde után, délután két órakor, az ülést fölfüggesztették s a tanácskozást féltkor folytatták. A délutáni ülésen Molnár János apát felszólította a külügyminisztert diplomáciai akció megindítására abból a célból hogy a hatalmak ismerjék el a pápa világi szuverénitását. Issekutz Győző, Benyovszky Sándor gróf, Ságthy Gyula és Okolicsányi László az annexió kérdését fejtegette.

Ezután fölszólalt a külügyminiszter megbízásából Esterházy Pál gróf, hogy az egyes fölszólalóknak válaszoljon. Nyilatkozatai között legfontosabb az a kijelentés, hogy mi a tervezett európai konferencián csakis abban az esetben vennénk részt, ha ott az annexió ügye szóba nem kerül.

Érdekes volt Szász Zsombor fölszólalása; az annexió formáját kifogásolta; a bekapcsolás egy osztrák császári aktussal történt meg. Részletesen foglalkozott a konzulok ügyével is és a függetlenségi állásponthoz híven indítványozta a konzuli kar kettéválasztását.

Wekerle miniszterelnök Szász Zsombor fölfogásával szemben azt fejtegette, hogy a magyar közjogba nem ütközik bele az annexiónak legfelső kéziratval való kihirdetése.

A külügyi költségvetést ezután megszavazta a magyar delegáció.

Szerda.

A magyar delegáció megszavazta a haditengerészet, a közös pénzügyminisztérium és a közös számvéviszék 1909. évi költségvetését.

A tengerészeti vita másfél óra hosszáig tartott. Szabó Istvánnak és Okolicsányi Lászlónak voltak némi észrevételei s a horvátoknak, a kik közül hárman is fölszólaltak. Vinkovics, Tuskán és Babics beszélt a horvátok elnyomásáról s a horvátoknak arról a jogáról, hogy a horvát tengeren csakis ők érvényesüljenek. Ezzel szemben Ugron Gábor tartott nekik oktató előadást arról, hogy horvát tenger nincs; ha a parton történetesen horvátok laknak is, a tenger maga éppen olyan kevéssé horvát, mint a hogyan nem lenne például cigány tenger, ha a partján véletlenül cigányok laknának. Csak államnak lehetnek tengerei; a tenger azé az államé, a melynek területét a tenger vize mossa. A horvátoknak ki kell jözanodniuk, bármily keserű is rájuk nézve az ábrándokból való fölébredés.

A tengerészeti parancsnok nevében Lucsics sorhajóhadnagy igen ügyes, formás beszédben megadta a fölszólalók által kívánt apró cseprő felvilágosításokat s ezután a delegáció egyhangulag megszavazta a haditengerészet költségvetését.

A közös pénzügyminisztérium és a közös számvéviszék költségvetését vita nélkül fogadták el.

Vasas Nagy Kelemen hol az egyik lábára állott, hol a másikra. Látszott, hogy nagy kinban van.

— Bizony nem tudtam én rájönni, hogy igaz-e? De mi tagadás, egyszer régen rájöttem, hogy csakugyan kutya van a kertben. De ez már nagyon régen volt.

— És azóta?

— Azóta csak a sok sugást-bugást hallok, de nem tudom soha rajtacsipni. Persze, mindig nem ülhetek a szoknyáján!... De a tengerpletykát utóvégre is meguntam. A kutyafejét! Hát egy kikialtott személynek legyek én az ura?

Főtisztelendő Matlár Szilveszter a szemöldökeit is erősen mozgatta, a pipából is nagyokat szippangott. Nem is csalódott ebben a hí barátjában. Hiába: a csibuk mindig jó tanácsadó. Most is kisegítette a lelkipásztort nehéz tusakodásából. Ez látszott a derűsre való gömbölyű ábrázatán, amivel látogatójához fordult:

— Üljön le csak Kelemen gazda és hallgasson rám: Mondok én erről magának egy történetet. Még akkor nem voltam ebben a faluban, amikor ez megeseit velem. Egyszer egy kis rókaölyköt hoztak az udvaromba. Talán két hetes lehetett a kis nyivákoló jószág, olyan furcsa jámbor pófaja volt — biz én fölfogadtam, hogy fölnevelem a gyámoltalant. Hatha megváltoztatja a természetét, hogy rókatej helyett békességes tehéntejet szív magába? Nevedett is a kis róka a legjobb erkölcsökben a parókian, bizony

senki se mondta volna róla, hogy olyan csirketolvaj, vérengző familiából származik. Mert akár hiszi kend, akár nem: atyafiságos egyetértésben elégedt a baromfiakkal. Egy-egy harcias gunár még meg is csipkedte, mikor még nagy lustán heverészett; egy-egy szemtelen, buta tyuk még a hátára is röpött. A róka meg csak szunnyogott rá szeliden.

— A róka?

— A róka. Hanem egyszer aztán mi történt? A koma bebizonyította, hogy nem fajult el benne az ősi vér. A szomszéd kerítéséből levált egy deszka; a rókafiók meglátta, hogy kápirgál a büszke kokinkinai a szemétdombon, usgyi, rácsapott, mint a villám! Ott tépte szét a szemem láttára.

— No ugyebár?

— Megálljon csak kegyelmed. Én persze penitenciára fogtam a komát. Oda kötöttem kurta pörázra az eperfához; ott senyvedt, szomorkodott a rablancon. Olyan bűnbánó alázattal nézett rám! Mintha igazán elfogta volna a töredelem, mintha teljesen elfogta volna a megjavulása. Utóvégre is szabadon eresztettem, de micsoda veszedelem kerekedett ebből! Az én rókám odahaza csak meg volt a lakótársaival a régi atyafiságos szeretetben; de a panaszkok egyre érkeztek hozzám, hol ebből, hol abból a szomszédból, hogy itt a legszebb jércét, ott a legkövérebb kacsát vitte el én pártfogoltam. Mit tehettem — megfizettem a kárt; de utoljára is megsokaltam a dolgot. Nem fizethetek én annak a gézengúzknak annyit

drága pecsenyét. Nem vagyok én püspök. Akármennyire szerettem hát a bolondos állatot, egy hajnalban ráfogtam a puskát és sksz! — Vége volt a pakosztus kis semmirekelőnek. No és most figyeljen különösen Nagy uram, mi történt azután?

— Figyelek, tisztelendő uram, figyelek.

— Hanem előbb adja csak időbb azt a karcost. Töltsön magának is. Így ni. Hát az történt, hogy egy hétre azután, mikor az én rókám bevégezte földi pályafutását, egy szép vasárnapon, mise után csak beállit hozzám három atyafi: Nagy baj van, főtisztelendő uram... Az északa már megint szörnyű garázdálkodást vitt véghez nálunk a róka.

— Ugyan?

— Képzelteti, Nagy uram, hogy elfutott a méreg! Igen, a róka? Amelyiknek ott van a bőre az ágyam előtt? Hiszen ti nagyobb rókák vagytok, mint az volt! Nem takarodtok, semmihaziak! Még fel is kaptam a rókabőrt a földről, ugy vertem a hátukhoz a csirkefogóknak, akik még akkor is meg akartak zsarolni, mikor már régen csak a bőre volt meg az én szegény rókámnak.

Vasas Nagy uram a fejét csóválta. Még hogy ilyen gazemberség is van a világon!

A plébános pedig folytatta:

— Kisült bizony, hogy az én rókám még életében is ártatlan volt a sok gázságban, amit rákentek. A falubeliek észrevették, hogy én olyan könnyen fizetek a kedves rókáért — hát egészen rám kaptak. Akinek

Csütörtök.

A magyar delegáció megkezdte, de még nem fejezhette be a hadügyi költségvetés tárgyalását. A vita elég élénk volt: tizenöt delegátus szólalt föl. Beszédét mindenki rövidre fogta és nagy politikai fejtegetésekbe senki sem bocsátkozott. Az utolsó felszólaló, *Eitner* Zsigmond kivételével, valamennyi szónok a hadügyi költségek megszavazása mellett nyilatkozott. A vitát délután négy órakor folytatják, mert a hadügyi költségvetéssel már hamarosan végeznek, a bosnyák hitel tárgyalását pedig délelőtt nem kezdenek meg, mert a közös pénzügyminiszternek délelőtt az osztrák bizottság ülésén kell jelen lennie.

Péntek.

A magyar delegáció délutáni ülésén befejezte a hadügyi költségvetés tárgyalását és a költségvetést elfogadta.

Apponyi beszámolója.

Kaposvár, október 24.

Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter vasárnap mondott beszámoló beszédet Jászberényben választói előtt. Apponyi fényes fogadtatásban részesült. S sok képviselő s a függetlenségi pártszervezet számos vezérére kísérte le Apponyit Jászberénybe.

A beszámolót a város főterén egy lombsátorban tartotta meg.

Behatóan foglalta tárcája egyes részzeit. Foglalkozott a protestáns teológiai fakultásnak egyetemi keretben való felállításával és a zsidó vallásnak szerveztével. Erős a reménye, hogy az ő politikája meg fogja a felekezeti békét teremteni.

Én is voltam ellenzéken, — folytatta, — harcoltam élesen, de soha a felekezeti fégyveréhez nem nyultam, mint a hogy azt most próbálják megtenni.

A király és a nemzet között a helyzet a régi. Álljuk az alkut. A függetlenségi párt nem adja fel elveit, akármit is beszélnek. Bizonyítja, hogy a kvóta felemelése nem hozott olyan nagy terhet az országra.

Felsorolta a tárgyalásra kész javaslatokat Majd Bosznia és Herzegovina annexálásáról szólva ezt mondta:

— A magyar kormány feltétlenül

ragaszkodik a magyar szent korona jogaihoz ama tartományokra. Keresni fogja és meg is fogja találni e jogok érvényesítésének módját.

Nagy érdeklődéssel fogadták a választói reformról szóló nyilatkozatát.

— A jogok kiterjesztésében, — szólott — tovább megyünk, mint az eddigi tervezők mentek, de a sötétbe nem ugrunk. (Éljenés és taps.) Az egyéni jog mellett biztosítani akarjuk az összesség jogát és biztosítani akarjuk a magyar nemzet fenállását.

A mult rendszerre vonatkozó néhány megjegyzés után így folytatta:

— A nemzet képviselői — így kezdte — meg fogják bírni, hogy vajjon eltaláltuk-e a célok megvalósításának módját; egyelőre biztat minket az ellenünk törő szövetkezett terror. Bizonyára lesznek és lehetnek tisztelekre méltó ellenvélemények, amelyeket a tiszta meggyőződés sugall. De a lármás ellenakciót vezetik a nemzetközi szociálisták a terror eszközeivel, nemzeti-ségi politikusok, akiknek célja az igazságos magyar állam szétrobbantása és külső tényezők, akik a föderalizált Magyarország romjain akarják Gross-Österreicót felépíteni.

Majd így folytatta: »Ezek az illetéktelenek tulajdon elveik megtagadásával a legszélsőbb radikalizmus érvényesítését követelik. Ez az alakulás csak arra alkalmas, hogy megnyissa minden magyar szemét; még azokét is, akiknek egyes részletekre a véleményük eltérő. Ellenségeink e fenyegető magatartása jelenti a pillanat döntő fontosságát, jelenti a közeledést a nemzeti megerősödés politikájának végleges diadalához, melyet a szövetkezett erők ellenünk vezetnek. Nem kicsinyli a küzdelmet, amely a nemzetre vár s amelyet nem egy csata fogja eldönteni. A nemzetet ma öntudatosabbnak, eszközeiben valóságosabbnak, szervezetében erősebbnek látja, mint azelőtt. Nem volt meddő az utóbbi két év politikája abban sem, hogy mind bensőbbé váljék az összhang nemzet és király közt s a kölcsönös bizalom szellemében fogják keresni a nemzeti szükségeket és dinasztiait érdeklő ügyek megoldását, amelyek állandó nyugtalanságot — az utóbbi időben pedig valóságos helyzetet idézett elő. Nem nyilatkozik arról, hogy az összetartás alakja a jövőben

minő lesz. Olyan lesz, a minőt a helyzet követel. A függetlenségek követni fogják bölcs vezérüket: Kossuth Ferencet. (Taps, éljenés és lelkesedés.)

Délután egy órakor bankett volt, melyen Apponyi a királyra mondott felkösztönt.

Munkásgimnázium Kaposváron.

Kaposvár, október 24.

Szép egyértelműséggel és lelkes hangulatban ment végbe tegnap a kaposvári munkásgimnázium végleges szervezése. E napra hívta ugyanis egybe Szabó Kálmán elnök a a bizottság tagait, mely az Urániával való megegyezés szerint a Lyceum 12 kiküldöttéből, a vármegye, a város és iparos önképző kör, továbbá az Uránia képviselőiből állott s kiegészített a kir. tanfelügyelővel, a főgimnázium, polgári iskola és alsófokú iskola igazgatóival, ugyszintén az ipartestület elnökével.

Miután elnök előterjesztette az intézet megalakításának történetét, felolvastatott az Urániával megkötött szerződés, melyet a bizottság egyhangulag elfogadott. Azután megválasztották alelnöknek dr. Andorka Elek vármegyei főügyészt; igazgatónak Endrei Ákos főgimnáziumi tanárt; az igazgatóság tagjaiva: Gálos Ferenc polg. isk. igazgatót és Solt Adolf iparfelügyelőt; tanárokká: Botár Imre, dr. Vass Miklós főgimnáziumi, Gálos Ferenc, Vajthó Jenő polg. isk. tanárokat továbbá dr. Fehér Henriket az egészségügy, Solt Adolfot az ipartörténet és Meszlényi Györgyöt a könyvtétel előadására, Simalya V. Verencet pedig a vetítés végzésére.

Ezután a költségvetés megállapítása okozott egy kis fejtörést, amennyiben az iparos ifjak önképző köre a fűtés és világítás címén méltányos hozzájárulást kért a költségekhez, mire fedezet nem volt. Ezért egy szűkebb körű bizottság küldetett ki, amely ez akadály elhárításáról sürgősen gondoskodjék s a megnyitás ideje november elsejére tüzetett ki. A pontos időt a kiküldött bizottság lesz hivatva megállapítani.

Elejétől kezdve jóakarattal ismertették

egy kis pénzmagra volt szüksége, csak bekapogtatott hozzám: Dicsértessék az ur Jézus! Már megint nálam járt a róka! Sőt még akkor is eret akartak vagni rajtam, mikor már nem is volt meg a róka.

S azzal a főtisztelendő ur letette a csibukját és a mosolygó bölcs fölényes jóakarattal fordult látogatója felé.

— Érted a történetemet, édes fiam? Látod: az én szegény rokámat még akkor is tilosban érték, amikor már csak a bőre volt meg neki! A te asszonyodról is beszélnek, beszélnek — de te magad mondod, hogy azóta az egy eset óta semminek sem bírtál a nyomára jönni, hogy magja lenne a pletykának... Jár a világ rossz szája, édes fiam! Azért is eredj szépen haza, békéld meg a pároddal és ha megint holmi szófia beszédet hallasz, hát gondold az én rokámra — és kergesd a rágalmozóka' a pokolba.

Vasas Nagy Kelemen uram kerekre nyitotta a két szemét. Lassan gyuladt agyában a világosság, — de mikor kigyuladt, hát tisztán megértette a példabeszédet. Hej,

ha ez a mese csakugyan rá is illenék! Ki volna nála boldogabb a faluban? Hiszen nem is szivesen lövi agyon az ember a kedves rokáját; mikor olyan szép, kezes, bolondos állat a róka — s olyan róka!...

Belecsapott a plébános tenyerébe:

— Szót fogadok, főtisztelendő uram. Megyek haza az asszonyomhoz! Aztán ha rossz óráim lesznek — mindig eszembe jut a róka...

Matlár Szilveszter uram pedig nagy gyönyörűséggel vette tudomásul az ő szívében, hogy ekképpen megmentett egy házaspárt a szétzüllesztől, eltávoztatván a férj lelkéből a zöldszemű szörnyeteket, amely már annyi békés családi tűzhely megrontója volt. Mikor aztán napszállatkor, jól eltöltött napjának boldog nyugalmával a szívében, sétát tón a faluban, egy csinos fehér ház kis ajtajából hangosan ráköszöntött egy csengő női hang:

— Dicsértessék a Jézus Krisztus, főtisztelendő uram.

A Vasas Nagy Kelemen felesége volt: nagyon takaros egy vászoncseléd! Látszott

a nézéséből, hogy tudja már a rókahistóriát, s ezért hálás is a plébános urhoz. De a hálán kívül olyan bosszúság, kacérság is villant a pap felé abból a huncut fekete szeméből, hogy főtisztelendő Matlár Szilveszter jónak látta minél gyorsabban eltuszkolni onnan.

— Mindörökké, Amen! Viszonozta az ajtatos köszönést. Magában pedig gondolta a következőket!

— Az én mesém mégis sántit valamilyen Abban tudniillik, hogy az én történetemben biztos, hogy ártatlanul rágalmozták az én rokámat. Mert hiszen agyon volt löve, mikor árulkodtak rá. De itt nincs a róka agyonlöve. Sőt nagyon él, nagyon él! S vannak a jó Istennek rókaik, akik igazán kitanulhatatlanok: mikor járnak tilosban... Apage Satanas!

Azonban elhatározta, hogy ezt az aggodalmát nem közli a gazdurammal. S elhatározta, hogy lefekvés előtt, üdvös penitenciaiképpen hosszabb időt fog kegyes imádkozásban tölteni.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-szer.

Minden külföldit fölül-mul hazánk természetes szénsavas-vizek kiralya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata

valódi áldás gyomor-

bajosoknak.

Kedvelt borviz! Olcsóbb a szódaviznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Honig & Weinberger uraknál Kaposvár.

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-

valódi áldás gyomor-

bajosoknak.

Kedvelt borviz! Olcsóbb a szódaviznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Honig & Weinberger uraknál Kaposvár.

és támogattuk e fontos társadalmi intézmény létrejöttét s most, midőn az életbelépés stádiumába jutott, azt kívánjuk, hogy egész működését az a szép összhang és lelkes buzgalom kísérje, amelyet létrejövetele alkalmával láttunk a társadalom minden rétegében megnyilvánulni.

A somogyi múzeum.

Kaposvár, október 24.

Hosszu idő óta húzódozó mozgalom ért most el a megvalósuláshoz. Évek óta húzódozó ügye ez a vármegye társadalmának, amely belátta, hogy egész vármegyénk kulturális életében mily jelentős átalakulást hoz a múzeum.

Kacsócs Lajos alispán állott a mozgalom élén és a körülötte levő lelkes férfiakal a legderekabb, legnemesebb munkát fejtette ki a múzeum érdekében.

Ma már megalakult a múzeum-egyesület és a vármegyeházán az alispán jóvoltából már helyiséget is nyert a múzeum, amelyet fejleszteni, gyarapítani, nagybővítését elősegíteni kötelessége a vármegye minden polgárának.

A múzeumi alakuló gyűlést az alispán hívta össze a vármegye székházába, ahol igen szép számú meghívott vendég jelent meg.

Kacsócs Lajos alispán üdvözölte a megjelenteket és a komoly, nemes intencióktól vezérelt csapatot felszólította, hogy minden igyekezetükkel támogassák a megyei múzeum ügyét.

Elnöknek azután Somssich Géza gróft választották meg. Az elnöklő gróf igen szép, melegt beszédben vette át az elnökséget és buzdította az embereket, hogy tegyenek megminden lehetőt a múzeum létesítése érdekében.

A múzeum megalakításáról beszélt azután Somssich gróf. Kifejtette, hogy ehhez három kellék okvetlenül szükséges és pedig első sorban régiségek, azután helyiség, végül a múzeum fentartására megfelelő pénzösszeg.

A múzeumban elhelyezendő tárgyak első sorban régiségek, történeti nevezetességük legyenek, de szükséges iparművészeti és kulturális dolgok, valamint az etnográfiai eszközök.

Ilyen és ehhez hasonló tárgyai már is igen szép számban vannak a múzeumban, de azok nagyrészen nincs meg a rendes helye sem, amiért az alispán a somogyi múzeum céljaira átengedett a vármegyeház épületében két nagy termet, ahol a múzeum kényelmes és egyenlőre megfelelő elhelyezést nyer.

A múzeum költségeire nézve több forrást kell a múzeumi egyesületnek kihasználnia. A valamikor hasonló célból alakult, de időközben megszűnt somogyi régészeti társulat vagyona szintén rendelkezésre áll a mozgalom vezetőinek, akiknek az eszközök nyújtásában segítségére Wlassich Gyula volt kultuszminiszter, az országos múzeumok ellenőre is, aki az alispánnak és Somssich grófnak a legmesszebbmenő támogatást helyezte kilátásba.

A tagdíjából is szép summát remél a társulat, ha a közönség igazán szíven viseli a múzeum ügyét.

Többen szólaltak még fel, akik hangsúlyozták, hogy milyen nagy kulturális jelen-

tősége van a megalakítandó múzeumnak és hogy Somogyvármegye igazán alkalmas talaj régészeti érdekességek megszerzésére és megtartására.

Végül bizottságot alakítottak, amelynek kötelessége lesz az alapszabály tervezet elkészítésére. A belépés alapító tagnak egy sz. rsmindenkorra 50 korona, rendes tagnak évi 2 korona, amely utóbbi aláírás öt évre kötelező.

Az ülés a vármegye székházában délután fél öt órakor ért véget.

Üzletvezetőség Kaposváron.

Kaposvár, október 24.

Az üzletvezetőség dolgában jött most leirat a Kaposvár városhoz Sztéryni József államtitkártól, aki a város feliratára avval válaszolt, hogy az *befejezett dolog, hogy az üzletvezetőségek számát szaporítják, azonban nincs még megállapítva, hogy hol állítják fel az új vasuti üzletvezetőségeket.* Az bizonyos, hogy az egyik új üzletvezetőséget a Dunántul valamelyik városa kapja, de hogy melyik, azt még nem döntötték el, hanem amikor a felállítására szükség lesz, akkor úgy állapítják meg, *ahogy a vasuti politika kívánja, ahogy a vasut érdekében legalkalmasabb lesz.*

Ez a leirata kaposváriaknak csak megnyugtató, mert kétségtelenül kijelenti, hogy Dunántul kap egy új államvasuti üzletvezetőséget, amelyet ott állítanak fel, ahol a vasuti politika kívánja. Ilyen városa pedig a Dunántulnak első sorban és csaknem kizárólagosan Kaposvár, amelynek fekvése a legalkalmasabb üzletvezetőségnek.

Az ország egyik legelső vonalán Kaposvár az egyetlen nagy város. Kaposvárra 8—10 irányból futnak össze a vonatok és a mai nagy vasuti forgalmunkat jhatványozni fogja a nemsokára megnyíló baja—báttaszéki hid és az azon jövő vasut, amely az ország harmadrészét irányítja felénk.

Ha tehát az új üzletvezetőséget ott állítják fel, ahol a vasuti politika kívánja, ugye az üzletvezetőség csak Kaposváron lehet.

A kaposvári kaszinó jubileuma.

Kaposvár, október 24.

Parját ritkító jubileuma lesz ez évben a kaposvári Nemzeti Kaszinónak, amely most tölti be a megalakulása óta hetedik évtizedét. Hetven esztendeje áll már fenn ez a társaság és hosszú működése alatt igen nagy szerepet játszott mindig e város társadalmi életében.

A kaposvári Nemzeti Kaszinó irányítója, vezetője volt a város társaséletének, kezdeményezője nemes mozgalmaknak és mindenkor hű támogatója minden nemes ügynek. Előljárt a Nemzeti Kaszinó jótétemények gyakorlásában és áldozatkészen vett részt a kulturális mozgalmakban.

Ez a társadalmi egyesület nemes munkálkodással, derék alkotásokkal teljes, hosszú multra tekinthet vissza most, amikor a hetvenedik esztendejét tölti be.

A Nemzeti Kaszinó választmánya most foglalkozott a jubileum dolgával és elhatározta, hogy nagy ünnepek között ünnepli meg az évfordulót. A jubileumi ünnepek programját most állítják össze, de nagyobb vonásokban már most kialakult a jubileum képe.

November 22-én, vasárnap délelőtt 11

órákor a Kaszinó diszközgyűlést tart a saját helyiségeiben.

A közgyűlést matiné követi, amelynek számait most állítják össze. Az már bizonyos, hogy a matinén dr. Várady Antal, a színészakadémia igazgatója tart felolvasást Petőfi színészéletéből.

Déli fél két órákor disztribúció lesz a Korona szálló földszinti éttermében, majd este a diszteremben kaszinóestély lesz.

Ez az ünnepség programja, amelynek előkészítését nemes buzgalommal végzi a Kaszinó választmánya.

Elhatározta a választmány, hogy erre az ünnepre meghívja a vármegyebeli kaszinók igazgatóságait, de meghívja a szomszédos városok kaszinóinak igazgatóságait is u. m.: a pécsi, a szekszárdi, a kanizsai, a zalaegerszegi és a keszthelyi kaszinókat. Kimondotta, hogy meghívja azokat a volt tagokat is, akik a kaszinónak valamikor igazgatói vagy választmányi tagjai voltak, ezek: Sági Mór, Nagy Sándor, Istvánffy József, Koray Lajos kuriai bírák és tanácselnökök, Hódossy Lajos táblai elnök stb.

Az ünnepség rendezésére pedig kiküldött a választmány saját kebeléből egy szűkebb bizottságot, kik a fiatalság sorából alakított vigalmi bizottsággal együtt azon lesznek, hogy az ünnepség minden részében sikerüljön.

A meghívók, melyek egytallal belépőjegyül is szolgálnak, a kaszinó belső és külső tagjai, valamint azok családtagjai részére, a program végleges megállapítása után fognak megküldeni.

Uj vasut Somogyban.

Kaposvár, október 24.

Kaposvár rohamos fejlődését talán semminek sem köszönheti annyira, mint szerencsés fekvésének. Olyan centrumban van, amelybe mindenfelől szállítják a vonatok nagy környékek lakóit és terményeit.

Most megint olyan terv merül fel, amely ha valóra válik, Kaposvár ismét igen nagy környéket hódított meg és több vármegye forgalmának jelentős részét irányítja ide.

Irtunk már arról, hogy Igal Kaposvárral össze akarják kötni vasutal. A vasut előmunkálatára a kormány meg is adta az engedélyt és az igali gazdákból álló érdekelttség hozzá is látott a terv megvalósításához.

Az igali vasutal ugy igal, mint a környékén levő községek összes forgalmukat Kaposváron bonyolítanak le és így tekintélyes összeggel gyarapítanak azt a hatalmas summát, ami Kaposváron forog. Mivel így az új vasutal Kaposvár sokat nyerne, a vasutat építetők kérték a várost, járuljon hozzá a vasutépítés költségeihez.

A képviselőtestület meg is ígérte a támogatást, de azt a vármegye által a vasutnak adandó hozzájárulás tette függővé.

A törvényhatóság, amely igen helyesen mindig készségesen támogatja a megyei vasutak fejlesztésére irányuló törekvést, az új vasut építési költségeihez kilométerenkint 6000 koronával járul hozzá.

Most a vasutat építetők újból a városhoz fordultak, hogy a vármegye áldozatkészsége után a város váltsa be ígérétét. Negyvenezer korona hozzájárulást kérnek a várostól és kötelezik magukat ennek megszavazása esetén Kaposvárt nemcsak Igalal összekötni, hanem Igalon tul Szill községen keresztül egész Nagykönyiig vezetnek vasutat.

Ennek a vasutnak mérhetetlen előnyei

lennének Kaposvárra nézve, mert így városunk közvetlen összeköttetést nyerne az újdombovár—veszprém—győri vonallal, ami által forgalmunk óriási módon gyarapodnék. Négy-öt vármegye forgalmának jórésze Kaposvár felé irányulna, ami városunknak évenként tizezreket érő hasznot jelent.

A kérelemmel a legközelebbi közgyűlésen foglalkozik a képviselőtestület.

H I R E K.

— **Esküdtbírói elnökök Kaposváron.** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke a Kaposvári kir. törvényszéknél 1909. év tartamára szervezett esküdtbírói elnökévé *Kisfaludy* Akos kir. ítélőtáblabírói címmel és jeleggel felruházott törvényszéki bírót, helyettesévé pedig *Horkay* Sándor dr. kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **A megyegyűlés előkészítése.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottságának november 2-iki közgyűlése elé újabban érkezett ügyeket látja el javaslattal az állandó választmány e hó 29-én tartandó pótülésén, amelyre ma küldte szét a meghívót az ügyek sorozatával az alispán. Az állandó választmány pótülésének tárgysorozatában szerepel: Hentaller Lajos indítványa a király 60 éves jubileumi keresztjének kéziratán levő magyar miniszterelnöki ellenjegyzés miatt; Kaposvár pénzkezelési és számviteli szabályzata és jövő évi költségelirányzata; megyei díjnyelvények drágasági pótlék iránt; továbbá községi ügyek felebbezése és több segélykérvény.

— **Hivatalos órák a pénzügyigazgatóságnál.** A kaposvári pénzügy igazgatóságtól a következő sorokat vettük:

A nagyközönség szives tájékoztatása céljából tisztelettel értesítjük, hogy a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétség a hivatalos óráit 1908. évi november 1-től kezdve hétköznapokon reggel 8—12 és délután 3—5 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig reggel 8—11 óráig tartja Kaposvár, 1908. október 24. *Vécsey.*

— **A jövő évi hadgyakorlatok.** Katonai körökben elterjedt hírek szerint, a jövő évi hadgyakorlatok a 10. és a 6. hadtest között fognak lefolyni. A hadgyakorlatokra kiszemelt hely egyike a legkitünőbb és legalkalmasabb gyakorlótereknek. Annak idején egyszer Homonna környékén már voltak manőverek s így ott megvannak a gyakorlatozásra kitünően alkalmas utak és egyéb segédeszközök.

— **Elfogott leánykereskedő.** A kaposvári rendőrség egyik derék altisztje sikerült fogást tett tegnap Ugyanis *Kardos* István rendőrtizedes egy bűnügyben Dombóvárra ment ki nyomozni. A vasúti állomáson felült neki egy lengyel férfi, akinek a társaságában három leány volt. Mivel a beszélgetésük is gyanús volt, megszólította őket és hamarosan hurokra is került a bűnös ember *Osinszky* Károly krakkói lakos volt a férfi, aki a vele levő leányokat vármegyénkben csábította magához a legképtelenebb ígéretekkel. Elmondta a rendkívül csinos, szép parasztlányoknak, hogy ne nyomorogjanak itthon a falujukban, hanem menjenek vele külföldre, ott jó helyet keres nekik, ahol minden munka nélkül annyi pénzt kereshetnek, amennyit akarnak. A leányok hajlottak a csábító ígéretekre és elmentek a kerítővel, aki a leányokat külföldre akarta vinni, ahol a *Hungara* még mindig a legkeresettebb szerelmi arucikk. *Kardos* tizedes úgy a leányokat, mint a lelketlen kufart átadta a dombóvári csendőrségnek, amely a leányokat vissza-

viszi szülőikhez, a leánykereskedő ellen megindították a büvádi eljárást.

— **Műhelytelep Kaposváron.** A kereskedelmi kormány a 200 millió vasúti beruházás költségvetésébe — mint megírtuk — 800.000 koronát vett fel a Kaposváron építendő vasúti javítóműhelytelepre. Szterényi József államtitkár leiratban értesítette a várost, hogy a kaposvári műhelytelepet 1910-ben építik fel.

— **A rendőrök esőköpenye.** A város képviselőtestülete — mint megírtuk — elhatározta, hogy a rendőrököt eső ellen gummiköpennyel látja el. A pályázatot kiírták és ez a mai napon járt le. Összesen hat cég tett ajánlatot, amelyek közül *Csáki és Herbst* budapesti cég ajánlata volt a legolcsóbb és így a város ennél a cégnél rendeli meg a rendőrök gummigallérját darabonként 36 koronájával.

— **Felozlatot olvasókör.** Éppen nem felelt meg céljának és hivatásának az a kör, amely Lengyeltóiban Polgári Olvasókör névvel alakult. Itt az olvasás helyett a dorbézolás járta, úgy, hogy a hatóságoknak többször meggyült vele a baja. A kör ellen az utóbbi időben olyan panaszok merültek fel, hogy azokról jelentést tettek *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszternek, aki ma értesítette a vármegyét, hogy a lengyeltó-i polgári olvasókört, felozlatta tivornyázás miatt.

Ü S A R N O K

Őszi hangulat.

... Hull, hull, pereg a fák lombja. Az őszi virágok még illatoznak, nyílnak buja pompában, de édes illatukban ott van már az enyészet, az elmulás, a halál szaga is. És én itt ülök ebben a szomorúságos, méla hervadásban, körülöttem zizegve hull, hull, pereg a fák lombja.

Tekintetem a nyitott ablaktáblák mögül végig siklik a fák, vörhenyes és szürke cseréptetők táján. Valamikor egyhangú volt ez a kilátás nagyon, de később mind megkapóbb szépségeket fedeztem fel benne. A hajnal misztériumai, a hegyek közül felbukkanó színes napsugár, az igézetes csönd, az éjszaka búbája kedvessé tesz előttem ezt az önkéntes remeteséget. Szeretem a magányt. Utálom a városok hangos, zajos életét, hol emberek merülnek fel és tűnnek le, sápadt, szintelen arcok, kicsiny és gyöngye emberek állanak az élet elemeinek nehéz harcában.

Egyedül vagyok, körülöttem nesztelen csönd. Csak messziről hallatszik a morgó város fáradt pihegése. A távolból ezernyi fényfolt révedező rezgő, kékes csillogása. A hold is — mint egy ragyogó kamea — feltűnt már az égen.

Van valami bűvös ebben a felséges, komolyságú csöndben. Állandóan figyelve a körülöttem levő tárgyakat, képeket szinte fölismerem valamennyinek jellemvonásait. Mintha csak beszélne hozzám halkán, alomba ringatóan elmult szépséges időről, az élet mámoros gyönyörűségeiről, tavaszról, szerelemről. A homály csalóka árnyékában meglevenedik előttem minden; a falon függő képek, az apró-cseprő holmik az élet színeit öltik magukra. A tantazmagórianak csodálatos panorámája tárul elém. A milói és medici Vénus reprodukciói komolyan pislogatnak alá kereteikből. Néznek reám erősen, parancsolóan, mintha lelkem hangjait akarnák megszólaltatni. Az én panaszos lelkemet! — Szemben a másik oldalon egy férfi és egy asszony, Dante és Beatrice. Beszélnek. Nem tudom mit szólnak, de a levegőben valami különös rezgés vibrál. Lángol,

kusza melódiák, panaszos lelkek sóhaja ez. Dante a firenzi politikus a korán elhunyt Beatrice ábrándos szerelmese megindul hosszú útjára, száműzetésében, végig bolyongja Itáliát, Bologát, Páduát, Veronát, Pisát — magával vive mindenüvé imádoztjának emlékét — míg végre fáradt lelke Ravennában megpihen. Micsoda mozgalmas élet! Mennyi megpróbáltatás, szenvedés!

Elfordítom szememet. Egy másik képen Petrarca és Laura. Elégedetlenségről, mélaburól, ki nem elégitett vágyakról beszél a költő arca. Élet, érzés, szenvedély és lázongó türelmetlenség az ajka körül Csillogó szemekkel egymásra néznek... és onnan a meglevenedett festményről tavaszi verőfény, lágy, ideális poézis száll felém.

Nézem a tájképeket és álmodom tovább. Valahol magas hegyek között járok. Nyugtalan vágygally kóborolok a titokzatos erdőben, hallgatva a fák ringató suttogását. Keresem mindenfelé a szépet, ahol örökké derült színek, tavaszi illatok vennék körül lelkemet! Bolyongok, mint a fehér és szürke madarak, melyek komolyan, némán suhannak tova, keresvén szépet csöndet, meleget — az életet. Hűs szellő csapja meg az arcomat. Körülöttem mélységes csönd. Valami vigasztalan elhagyottság borul rám. A teliképi vörös hold épen most dugja el fejét egy sötét felhőfoszlányba. Még egy ideig látom a nyüzsgő fantomok bizonytalan körvonalait, azután elmerül minden a fekete éjszakába.

... S hull, hull, pereg a fák lombja és én itt ülök ebben a szomorúságos, méla hervadásban, az elmulásban...

Főszerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Husa Ernő.

A szerkesztésért felelős:

Dr. Pete Márton.

Teljesen kipróbált,

minden tekintetben kifogástalan használt IV-es számú „YOST“-írógépet, utolsóelőtti modellünk, ajánljuk 300 koronáért, esetleg részletfizetésre is. Új, X-es számú gépünk ára 600 kor. 5% pénztári engedmény.

A „YOST“ írógép nem szalagos gép,

minek következtében irásának tisztaságát más gép utol nem érte. Mindkét gépet bemutatjuk az ország bármely részében vételkötelezettség nélkül. Bővebbet

„YOST“ írógép r.-t. Budapest, VII., Erzsébet-körút 9-II. (New-York palota.)

Káldor M. igazgató.

NAGY LAJOS

SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BŐRÖNDŐS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös üzletemet, melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (Piac-tér), nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok koosizó, lovagló és istálló felszereléseket, ugyszintén bőrönd, vadászati és bőr-díszmü árúkat.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

100,000 db.
készlet.

Szegfű és Rózsa!

100,000 db.
készlet.

Skorka János rózsá- és szegfűteleptulajdonos ajánl direkt külfországból beszerzett

óriás virágú Rem-szegfűket és nyakba nemesített Bokor-rózsákat.

E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben mindenféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyésztő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett cserepekben nyílt rózsákat, szegfűket, jácintokat a legolcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemesfajú szegfűmagjaimról szóló név-árlappal készséggel szolgálok.

SKORKA JÁNOS

5 hold rózsá és szegfűtelepe B.-SZARVASON.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó, ágytolltisztító és gőzműfestő gyára
KAPOSVÁR, Fő-utca 31. sz., saját hazában.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt
plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
ruhatisztító és gőzműfestő gyárát,
mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségügyi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk házi-asszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100 százalékkal növekedik.

Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

A legkapósabb

politikai

napilap

„AZ ÚJSÁG”

Főmunkatársak:

Herczeg Ferenc, Kenedi Géza,
Kóbor Tamás, Kozma Andor,
Mikszáth Kálmán.

Felelős szerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN.

Társ szerkesztő: Dr. ÁGAI BÉLA

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 28 K — f.

Fél évre 14 K — f.

Negyedévre . . . 7 K — f.

Egy hónapra . . . 2 K 40 f.

Hetenként ASSZONY és GYERMEK melléklet.

Megrendelési cím:

„AZ ÚJSÁG” kiadóhivatala

Budapest, Rákóczi-ut 54.

„AZ ÚJSÁG” OLVASÓTERME

a vidékről a fővárosba érkező előfizetőink rendelkezésére áll.

Félelem és bánatnak
a családi életben vége!

Egyetemes-világ-asszony védelem.

(Biztos!)

Saját érdekében kérjen 10 fillér levélbélyeg beküldése mellett prospektust és árjegyzéket.

Szétküldés titoktartás mellett:

BAUER JÓZSEF

kosmetikai, higiéniai-vegyi művek.

Főképviselet és szétküldési iroda:

WIEN, I., Sonnenfelsgasse 21.

Jutányos áron

felvételnek

hirdetések

a kiadóhivatalba.